

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

quantumvis Generale acephalicè spectatum,
quoad universa in eo agitanda, non subesse
superioritati Romani Pontificis.

Corollarium:

- Ex dictis inferitur. In ea quæstione; At Papa sit Concilio superior & semper esse circumspete distinguendum inter Concilium quæ formaliter etiam Oecumenicum, & abstracte saltem acephalum, atque solum materialiter universale, ac generale. Sub priori namque consideratione duæ sunt Concili formaliter etiam Oecumenici prærogative, quarum una est consueta in fidei dogmatibus decidendis infallibilitas, quam Papæ extra Concilium definitis infallibilitate secundum nos (id est , in quantum ex Ecclesiæ definitione nobis constat) esse majorem, sœpe jam dicebamus, quamquam nullam involvit superioritatem respectu Papæ, utpote Capitis tali Concilio prædantis, à cuius etiam charactere & concurso dependet illa omnimodæ ac consummate infallibilitatis præminentia.

Etsiporò tali Concilio, quæ Oecumenico, competit illa Matthæi 18. promulgata indefinita ligandi & solvendi potestas, omnimodaque ad eō legislativa & judicaria authoritas, per hanc tamē nihil unquam statu potest, quod sub indefinito illo in Regnum celorum ordinabili quoconque Morali non comprehendatur, atque ad eō per authoritatem Papæ semper si solubile, nisi quatenus altioris principij ratio talem solutionem, seu variationem vetat, quemadmodum fit in decretis fidei, ex quorum sanctionibus supra candelabrum Ecclesiæ sanctæ ita ponitur Prima Veritatis revelationis authoritas, ut ex hujus respectu neque Papa, neque Concilium ullum Oecumenicum possit in eis aliquam facere mutationem. Quæ ad fidei decreta obligatur quidem Papa, non tamē in vi superioritatis Concilio super se competentis, sed in vi illius altioris principij, nempe Primæ Veritatis, mediante tali per Concilium, unā & Papam firmato decreto, sub omnimoda infallibilitatis certitudine applicata. At verò in ordine ad motum decretæ à Concilio Oecumenico firmata semper integra manet indefinita & Oecumenica super quoconque Morali protensa Summi Pontificis propria, ligandi & solvendi authoritas, quamquam in vi hujus nequeat Papa dici superior Concilio Oecumenico, utpote quod parem fecum ad Concilium tale concurrente, jurisdictionem obtinet. Secùs autem est de Concilio acephalicè spectato, cui ut sic, quæ secundum præcisionem vel realem, vel mentalem avulso à Capite, neutra illarum Concilio quæ formaliter, ac perfectè etiam integraliter Oecumenico, solummodo promissarum præminentiarum convenit, manetque ad eō in statu subjectionis erga Occidentem Papæ autoritatem.

DISQUISITIO IV.

An Papæ supra Concilium acephalicè spectatum superioritas ex ipsiusme Oecumenicæ Synodis Generalibus, historiisque Ecclesiasticis demonstrari valeat?

S. I.

Egregia in han̄ rem argumenta producere elicit ac lubet ex Authore tract. de libertatis Ecclesiæ Gallicanae, lib. 5. cap. 13. Consentunt, inquit, Catholici, Summum Pontificem esse visibile Caput Ecclesiæ. Visibile, inquam; nam invisibile, ac primum, ac principium solus Christus est. Caput autem non solum pars corporis præcipua est; sed & in eo solo vigent omnes sensus, ut, si discindi sine interitu corpus posset, Caput ceteris omnibus membris, etiam simul sumptis, præstantius foret. Frequentissimum est in tota vita civili, præsertim apud Iurisconsultos, ut caput pro persona ipsa accipiatur, quod de reliquo corpore vix aliquid reperias exemplum.

Cum nunquam contigerit (neque futurum sit unquam) ut Summus Pontifex legitimus, & indubitus magnum, vel majorem Episcoporum numerum, à sua parte stantem non habeat; nonne Ecclesiæ Corpus per Caput cum multis alijs membris præcipuis melius representabitur, quam per alia membra sine capite? Quid igitur aliud efficiunt, qui Concilium sine Pontifice cum Pontifice solo comparant, eiisque præferunt, quam ut periculo so schismati viam aperiant?

Ipsi etiam Episcopi non solum seorsim, sed etiam in Concilio congregati, Romanum Pontificem Caput, ac Patrem habent. Hoc inter alia proficitur Concilium Chalcedonense in Epistola, seu relatione ad S. Leonem sub finem: Rogamus igitur, & tuis Decretis nostrum honoris judicium, sicut nos Capiti in bonis adjicimus consonantiam, sic & summam Tua filiis, quod decet, admoneat. Caput autem Concilij dicitur Pontifex, non tantum, quod primo, ac præcipuo loco sit, sed quia, ut ait idem S. Leo alibi citatus, Christus ab ipso quasi quodam Capite dona sua regalium in corpus omne diffundit. Sicut ergo quilibet Episcopus, quia est Ecclesiæ particularis Caput, ipsamer Ecclesia particularis censetur, ejusque Pastor, & Doctor, quem audire, ac sequi tenentur non solum singuli, sed etiam omnes illius Diœcesis homines; nec ad eos de illius doctrinâ & regimine spectat judicare, sed ad superiorum extra Diœcesim, ita Summus Pontifex, Ecclesiæ universæ Caput, ipsam solus melius, quam cetera membra sine ipso, videtur exhibere; ejusque Pastor, & Doctor est, cuicentur obediens tum Laici, tum Clerici, tum seorsim, tum coniunctim, quotquot intra Ecclesiam sunt.

Adeo difficultis, ac ferè impossibilis est Conciliorum generalium congregatio, ut vestimentile non sit, Christum principalem eis Ecclesiæ

41

cleris regendæ potestatem contulisse. Etenim per tria prima saecula, cum Imperatores, alijque Princes, Infideles essent, & ad Ecclesiæ persequendam, quam juvandam paratores, nullum haberi potuit hujusmodi Concilium: omnesque tum temporis haereses studio, & auctoritate Romanorum Pontificum potissimum extinctæ sunt. Posset autem contingere, quod tamen, disponente Divina providentia, nunquam futurum sperandum est, ut per totidem saecula, vel plura idem impedimentum obstat.

5. Incommodorum in convocandis Conciliis occurrere solitorum partem recenset S. Ambrosius Epist. 9. lib. 1. his verbis; *Vexabuntur Sacerdotes Senes, transfretabunt maria, iterum invalidi corpore patriam peregrino mutabunt solo, iterum sacrosancta Altaria deserentur, ut in longinqua proficiantur, iterum pauperum turba Episcoporum, quibus ante enorpha paupertas non erat, externa opes egerint, compellentur inopiam gemere, aut certe viam inopum itineris usurpare.* Præterea tam diversa sunt Principum Christianorum studia; tam frequentes bellorum perturbationes; tot circa praecedentiam, & alia capita contentiones; ut ob varias illas difficultates, quarum aliquæ posteriora Concilia tamdiu produxerunt, scriptores dixerint, esse ferè impossibilem Conciliorum generalium congregacionem.

6. Præstantia hæc præcipue propter certitudinem attenditur. At infallibilitatem sententia Concilij Oecumenici authoritati Summi Pontificis potius, quam aliorum Episcoporum numero, adscribendam, ipsa experientia constat. Nam aliqua Concilia valde numerosa erraverunt, ac per Summos Pontifices, & per alia Concilia emendata sunt; ut patet de Concilio II. Ephesino, & de Concilio Ariminensi. Anno 754. habitum est Constantiopolii Concilium, quod sanctæ, magna, & universalis Synodi titulo (e insignivit, 338) Episcopis constans, quorum omnium suffragio definitum est, cultum imaginum esse idolatriam: hunc errorem correxit, seu damnavit Stephanus IV. Papa in Concilio Romano anno 769, deinde Hadrianus primus, & juxta ejus definitionem, septima Synodus generalis.

Declarat autem, quæ sit in convocandis, ac dirigendis Conciliis sancta Sedis auctoritas, Epistola Hadriani ad Tarasium Constantinopolitanum, lecta in 7. Synod. alt. 2. Quod si autem non perspecta mibi esset, & probè cognita erga sacras Synodicas sex constitutions, & venerandas imagines, vestra sinceritas, & Orthodoxa fides, nequam ad Synodum convocandam assentiremus..... In primis autem vestra Sanctitas p̄missimus, & triumphatoribus nostris Imperatoribus sine trepidatione inducit in animum, ut falsam congregacionem illam sine consensu, ac presentia Apostolica Sedis, contra omnem Patronum venerabilium tradicionem, contra venerandas imagines, sine ordine, & debita convectione, factam exercetur, & anathematizatam præsentibus aproscriptis nostris, cognoscatur; quod onine zyanum ab Ecclesia eradiceatur, & Iesu Christi Domini nostri verbum impletatur, cùm ait: *Ei portæ inferorum non prævalebunt adversus eam & alibi; Tu es Petrus, &c.*

Eandem auctoritatem exponunt Gelasius t. Epist. 13. & Nicolaus t. Epist. 8. sanctæ memoria Flavianum, inquit Gelasius, Pontificum congregatione damnatum, pari tenore, quoniam sola Sede Apostolica non consensit, absolvit, potiusque, qui illic receperat, Dioſcorum secunda Sedi Praefatam suā auctoritate damnavit, & impianum Synodum, non consentiendo submovit, ac pro veritate, & Synodus Chalcedonensis faret, iusta decrevit &c. Et Nicolaus primus; Non ergo dicatis, non egū se vos in causa pietatis Romanae Ecclesiæ, que colla Concilia suā auctoritate firmat, suā moderatione custodit. Vnde quedam eorum, quia contentum Romani Pontificis non habuerunt, valetu, dicent periderunt. Quomodo non egat qualibet Synodus Romanae Sedi, quando in Ephesino latrocino, cunctis Praefatibus, & ipsis quoque Patriarchis probantibus, nisi Magnus Leo, imitator scilicet illius Leonis, de quo scriptum est, vicit Leo de Tribu Iuda, Divinitus excitatus, os apertus, iactum orbem, & ipsis quoque Augustos concureret, & ad pietatem commoveret, Religio Catholica penitus corruiſſet.

Nec cogites, Concilia illa duntaxat, quæ sine illa Summi Pontificis auctoritate congregata fuerant, vel in proferendâ sententiâ libera non fuerunt, per eos, quibus dictum in persona Petri, Confirmatio fratres tuos, fuisse confirmanda. Etenim in Concilio Chalcedonensi A.D. 5. proprieſtate ab Asclepiade fidei definitioni vel periculosa, vel imperfecta conſeruant omnes Episcopi, camque cum applausu exceperant, præter aliquos Orientales, & sanctæ Sedis Legatos, qui recessuros se à Concilio, protestati sunt, nisi epiftola S. Leonis integrè tuncipereatur, suppressa illâ definitio,ne, in qua sub verbis ambiguis, & æquivocatione obnoxij, Dioſcori virus latè tuncipabantur; quæque adeo recta fidei nocere potuerit.

Concilia Oecumenica, nisi Summi Pontificis auctoritatem superiorem esse, cognovissent, quomodo ejus, non suo nomine, Decreta communis consensu constituta, edicta passa essent, ut auctoritatem à Pontifice mutuari, approbationem tantum à Concilio habere inteligerent? Quid in iis duntaxat Concilijs observatum legimus, quibus interfuit ipse Papa, quod exp̄ressius significaretur, perforce ipsi Summi Pontificis, quatenus Petri successoris, hanc competere prærogativam. Unde in Conciliis tantum Occidentalibus ea forma servata est, eo quod in Orientalibus numquam adesse voluerint Summi Pontifices, licet rogati, & aliquando facile, vel sine magno incommodo adesse potuerint.

Quamquam extant etiam illius prærogativa religia in Conciliis Orientalibus. Nam condemnatio Dioſcori in Concilio Chalcedonensi sub nomine S. Leonis, quamvis absens, cum approbatione, & subscriptione Episcoporum à Paschalino Legato edita est; *Sanctissimus, & Beatus Episcopus Magna, & senioris Roma Leo, per nos, & per præsentem S. Synodum, unum cum ter Beatisimo, & omni laude digno Beato Petro Apostolo, qui est petra, & crepido Catholicæ Ecclesiæ, & restæ fidis fundamen-*

mentum, medavit eum (Dioscorum) tam Episcopatus dignitate, quam etiam & ab omni sacerdotali alienavit ministerio. Magna est energia verborum illorum; Leo per nos, & per presentem sacra Synodus, quibus denotatur Papæ autoritas & sequentium, non cum ter Beatissimo, & omni laude digno Petro, quibus significatur autoritatis origo, scilicet privilegium Romanis Pontificibus in persona Beati Petri à Christo collatum. Nec iliam sibi autoritatem vindicaverunt Apostolicæ Sedis Legati, nisi postquam eis dictum fuit; Petimus vestram Sanctitatem, qui habes, magis autem, qui habet locum sanctissimi Papæ Leonis, promulgare in eum, & regulis insitam contra eum professe sententiam. Omnis enim & tota universalis Synodus concors efficitur vestre Sanctitatis sententia. Concilium Chalcedonense Art. 3. In qua lecti sunt etiam, nemine reclamant, plurimi libelli, in quorum titulo distinguebatur sanctus Leo à Concilio, eiique anteponebatur, nec non Patriarcha, vel Archiepiscopus universalis appellabatur.

Quamvis Reges, alijque Principes à populo plerisque suam autoritatem acceperint, non à Deo, nisi mediatae, tamen Regem Galliarum Comitijs generalibus superiorum esse, qui revocaret in dubium, puto tanquam laicæ Majestatis reum habendum; namque superioritatem omnes intelligent in eo significatam, quod, qui in Comitijs deliberata sunt, Regis nomine inscribuntur, & autoritate promulgantur. Cum in Comitijs generalibus Galliarum sub Henrico III. conscripti fuissent quidam articuli, quibus exigebatur, ut Rex Comitiorum sententiam sequi teneretur, repudiati sunt tanquam Regiae Majestati injuriosi: & jure merito, inquit Dupleix ista recitans, nam Rex non esset, si ei à Comitorum sententiâ recedere non liceret. Porro quomodo Summus Pontifex Ecclesie subjacebit, a qua suam non est mutuatus potestatem, & cui potius jure Divino, tanquam Christi Vicarius, ex Constantiensi Concilio Sess. 8. tanquam Caput corpori, juxta Concilium Chalcedonense Art. 3. & in Epistola ad S. Leonem; tanquam Pastor gregi, ut canit Ecclesia, præpositus est.

S. II.

Referuntur ac expenduntur partis adverbia argumenta per statutum, Abulensem Episcopum 2. par. Defensorij cap. 75. & 76. deducta ex illa autoritate: Si peccaverit in te frater tuus, &c. dic Ecclesia.

ARGUMENTUM I.

Ex hac namque autoritate Author ille argumentatur 1. Inde elici, quod non solum in pertinentibus ad fidem Concilium judicet de statu Papæ, sed etiam in pertinentibus ad mores & crimina. Nam quando dicitur Papa esse subjectus Ecclesie universalis matris sue, cuius vicem plenè tenet sacram Generale Concilium, aliqui non secundum Deum, sed secun-

dum hominem favere volentes Pontificibus, quasi constituentes eos Deos impeccables, dicunt, verum esse, quod Papa in his, que sunt fidei, sit Concilio subjectus, quia de hoc expressè continetur in Cap. Si Papa. 10. dist. ubi habetur, quod pro causa fidei Papa accusari, & deponi posset. Verum pro alijs delictis aerrunt, Papam soli Divino reliatum esse arbitrio, neminemque mortalium, ne quidem Concilium Generale posse judicare Papam; juxta cit. Cap. Si Papa. & alia Iura. Hi tamen minimè advertunt ad praesertim Christi Domini auctoritatem, quæ major est quibusunque epistolis Summorum Pontificum, ex qua necessarium est, accipi, Papam subjectum fore judicio Generalis Concilii non solum in pertinentibus ad fidem, sed etiam in tangentibus actiones morales: quia in ea lege de correctione fraternali Christus subjectus beatum Petrum Ecclesie, quæ est Concilium Generale, & tamen lex de correctione non solum habet locum in peccato heresis, sed etiam in omnibus alijs, sicut tota Ecclesia observat.

Responsio:

Cur, si Papa deficiat à fide, subjiciatur Concilio, ex solis etiam Episcopalibus jurisdictionibus aggregato, in promptu est ratio, quod utpote ab Ecclesia avulsus, jam nequeat hujus esse Caput, nec adeo processui adversus ipsum faciendo oblistere possit character Pontificius, ex quo est ejusdem supra Concilium præminentia. Imo si vel Papa dubius sit, dum talis character Episcopalibus jurisdictionibus supereminens, secundum prudentiam credibilitatis evidentiam non patet, atque adeo constare non potest, esse exemptus a jurisdictionibus Episcopalibus in unum acephalum Concilium collatis, jam præsumendus est, hisce iubesse, atque adeo contra ipsum procedere potest in tantum, ut pro Ecclesie Bono de ipso decerni queat, ac si nulla prætensiapa patius in ipso habenda esset ratio. Verum si certa sit Pontificia dignitas, quomodo adversus ipsam ratione cuiuscunque sceleris procedere fas erit eoque, ut, dum Caput est Ecclesia, perinde tamen ac Ethnicus, id est, ab Ecclesia avulsus, habendus ex correctionis fraternali censurā auctoritatē decernatur? Quomodo enim inter se cohærere possunt, esse verum adhuc Ecclesie Caput, & tamen reputandum esse ad instar membra à corpore Ecclesie abscissi?

ARGUMENTVM II.

Abulensis precitatus, postquam multis ibi ostendisset, illum de correctione fraternali textum Evangelicum non de peccatis fidei duntaxat, sed vel maximè de alijs peccatorum generibus intelligendum esse, sic argumentatur 2. Secundum hanc correctionis fraternali regulam, remittitur Papa ad Concilium, denunciando peccata cujuslibet alterius. Sed & quilibet alias mittitur ad Concilium, de-

K k

quar-